

UVODNA BESEDA

Zborovanje je že vrsto let osrednja strokovna prireditev slovenskih geografov. Osnovni namen zborovanja je predstavitev dosežkov in strokovnih spoznanj kakor tudi izmenjava izkušenj in idej preteklega obdobja. V skladu z načeli stroke so naša raziskovanja usmerjena v raziskovanje konkretnih problemov, ki so v danem trenutku najbolj relevantni tako za samo stroko kot tudi za regijo, v kateri se zborovanje odvija. Vsaka štiri leta se srečamo v drugem kraju. Tokrat smo se zbrali že dvajsetič zapovrstjo, in sicer na skrajnem vzhodu naše domovine, v Pomurju. Organizator tokratnega zborovanja je Društvo geografov Pomurja v soorganizaciji z Zvezo geografov Slovenije. Osrednja tema zborovanja je trajnostni regionalni razvoj pokrajine ob Muri, reki, ki ločuje in hkrati povezuje Prekmurje in Prlekijo, reki, ki daje pokrajini ob svojem toku svojstven pečat.

V okviru jubilejnega 20. zborovanja slovenskih geografov smo poleg monografije o Pomurju z naslovom Pomurje – Geografski pogledi na pokrajino ob Muri izdali tudi zbornik, ki je pred vami. Zbornik odraža številne in bogate raziskave slovenskih geografov iz različnih raziskovalnih, razvojnih, izobraževalnih in drugih institucij iz vse Slovenije ter raziskave kolegov, ki se ukvarjajo z geografijo sorodnimi vedami. Raziskavam slovenskih avtorjev sta se pridružili še raziskavi kolegov geografov iz sosednje Avstrije. Avtorji so v prispevkih obravnavali zelo širok spekter vsebin, ki so bolj ali manj povezane z osrednjo temo zborovanja, trajnostnim regionalnim razvojem pokrajine ob reki Muri. Poleg opredelitve geografskega položaja regije ter njene (ne)enotnosti in etnične sestave so avtorji obravnavali klimatske značilnosti in spremembe ter iz njih izhajajoče posledice in razvojne priložnosti regije, značilnosti vodnega cikla, hidrogeografske značilnosti porečja, spregovorili so o pomenu osrednjega vodotoka reke Mure in vplivih človekovih posegov nanj, terasah Jeruzalemskih gor in kot krajinski vrednoti, plazovitosti, trajnih spremembah rabe tal, degradaciji prsti, kmetijstvu nekoč in danes, ekoremediacijah za varovanje in ohranjanje varovanih območij, nenazadnje pa tudi o možnostih razvoja v Krajinskem parku Goričko. Neraziskane pa niso ostale niti demografske značilnosti, naravno in selitveno gibanje prebivalstva, vprašanje Romov, vloga naselij v poselitvenem sistemu, struktura romskih naselij, prometna dostopnost, trg bivalnih nepremičnin, socialni prostor mladih v Murski Soboti, odziv prebivalcev Mestne občine Murska Sobota na izboljšave v javnem potniškem prometu, stanje naložb v ustvarjalnost, prostorski potenciali ter številne druge teme. Posebno mesto na zborovanju in v zborniku je posvečeno izobraževalnim vsebinam; verjamemo namreč, da je vsebine trajnostnega razvoja nujno potrebno vključevati v izobraževalni proces. Prispevke v zborniku smo razporedili glede na obseg obravnave regije. V prvem delu zbornika so tako vsebine, ki obravnavajo regijo kot celoto, sledijo prispevki, ki obravnavajo le del regije, v zadnjem delu pa so zbrani prispevki, katerih vsebine so manj povezane z regijo. Zaradi omejenih finančnih zmožnosti je zbornik izšel v obliki zgoščenke in je dostopen tudi na medmrežju.

V imenu uredniškega odbora se prijazno zahvaljujem vsem avtorjem in recenzentom za opravljeno delo, sponzorjem pa za finančno podporo organizacije dogodka in izdaje publikacij. Nenazadnje naj se prijazno zahvalim članom uredniškega odbora, ki so s svojo angažiranostjo pripomogli k uresničitvi dogodka in nastanku publikacij.

V letošnjem letu se spominjamo 90. obletnice rojstva velikega slovenskega geografa, Vladimirja Bračiča. Profesor Bračič ni le vzgojil veliko mladih geografov, pripravil je tudi podrobne regionalno geografske opise Dravinjskih gor in Haloz ter prispeval k razvoju historične in politične geografije v Sloveniji. Poleg tega je zaslužen za razvoj visokega šolstva v Sloveniji, še posebej za nastanek Univerze v Mariboru. Pričujoči zbornik povzetkov posvečamo tudi njegovemu spominu.

Tatjana Kikec
urednica